

Teaching Guide

Teaching Guide				
Identifying Data				2019/20
Subject (*)	Population Projections		Code	615G01411
Study programme	Grao en Socioloxia			
Descriptors				
Cycle	Period	Year	Type	Credits
Graduate	1st four-month period	Fourth	Optional	4.5
Language	Spanish			
Teaching method	Face-to-face			
Prerequisites				
Department	Socioloxía e Ciencias da Comunicación			
Coordinador	Lopez de Lera, Diego Constantino	E-mail	d.lopezd@udc.es	
Lecturers	Lopez de Lera, Diego Constantino	E-mail	d.lopezd@udc.es	
Web				
General description	Demographic projections are one of the few "laboratories" that can be used in the social sciences. Through this course, students will learn to make population projections using the so-called "component method", which consists in separately projecting each of the variables that affect the growth of the population and then apply the results of these projections to an initial population, to see what might be the future evolution of its volume and composition by sex and age. The objective of the subject is to ensure that students learn to make projective analysis, by establishing reasoned hypotheses about the evolution of births, deaths and migration. The results allow students to assess the extent of changes in the demographic behavior of the population and the impact of social policy measures related to these changes.			

Study programme competences

Code	Study programme competences
A4	Relaciones entre la población, los recursos y medio ambiente en su movimiento y estructura; y el estudio de las técnicas y métodos del análisis demográfico.
A8	Análisis de las transformaciones y evolución de las sociedades contemporáneas.
A14	Capacidades en elaborar, utilizar, e interpretar indicadores sociales e instrumentos de medición social.
A17	Conocimientos y habilidades en la búsqueda de información secundaria en las diferentes fuentes (instituciones oficiales, bibliotecas, internet, etc.).
A32	Capacidades en contribuir al diseño de políticas públicas orientadas a abordar problemas sociales.
B1	Capacidad de organización y planificación.
B2	Toma de decisiones.
B3	Capacidad de análisis y síntesis.
B5	Capacidad de gestión de la información.
B6	Comunicación oral y escrita en la lengua nativa.
B7	Conocimientos de informática relativos al ámbito de estudio.
B13	Razonamiento crítico.
B25	Capacidades para relacionar los conocimientos de la sociología y de otras disciplinas afines.
B27	Capacidades en reconocer la complejidad de los fenómenos sociales.
C3	Utilizar las herramientas básicas de las tecnologías de la información y las comunicaciones (TIC) necesarias para el ejercicio de su profesión y para el aprendizaje a lo largo de su vida.
C6	Valorar críticamente el conocimiento, la tecnología y la información disponible para resolver los problemas con los que deben enfrentarse.

Learning outcomes

Learning outcomes	Study programme competences

Adquirir os coñecementos sobre a metodoloxía de análise proxectiva da poboación.	A4	B1 B2 B3 B5 B7	C3 C6
Coñecemento e uso de técnicas de cálculo prospectivo da poboación mediante o "método dos compoñentes".	A8 A14 A17	B1 B3 B5 B7	C3
Avaliar os efectos sobre a estrutura da poboación que ten os cambios na tendencia das variables.	A8 A14 A17	B2 B3 B5 B7 B13 B25 B27	C6
Propoñer medidas de políticas públicas encamiñadas a modificar as condicións sociais que afectan a evolución das variables demográficas.	A8 A32	B2 B3 B6 B25 B27	C6

Contents	
Topic	Sub-topic
TEMA 1: INTRODUCCION	O crecemento demográfico no mundo. Perspectivas futuras de cambios nas variables demográficas que afectan o crecemento. Que é unha proxección ?Demográfica??. Utilidade, conceptos e definicións
TEMA 2: PROYECCION POR COMPOÑENTES	Concepto e pasos. Poboación de partida, valoración dos datos estatísticos de base. Establecemento dunha poboación inicial "suavizada" por sexo e idade.
TEMA 3: PROXECCIÓN DE MORTALIDADE	Análise do nivel inicial da mortalidade por sexo. Hipótese sobre a súa evolución futura e a tendencia do diferencial entre sexos. Cálculo do indicador da intensidade da mortalidade e a súa proxección por sexo para cada salto da proxección. Cálculo da estrutura por idade correspondente a cada nivel da esperanza de vida alcanzada.
TEMA 4: PROXECCIÓN DE FECUNDIDADE	Análise do nivel inicial da fecundidade. Hipótese sobre a evolución futura do nivel e da estrutura por idade da fecundidade. Cálculo do indicador da intensidade da fecundidade e a súa proxección para cada salto da proxección. Cálculo da estrutura por idade da fecundidade acorde aos niveis proxectados.
TEMA 5: PROXECCIÓN DE MIGRACIÓNS	Análise do nivel actual da migración neta e da súa estrutura por sexo e idade. Hipótese sobre a súa evolución futura. Cálculo do indicador da intensidade da migración e a súa proxección para cada salto da proxección. Proposta dunha estrutura por sexo e idade adecuada á intensidade da migración proxectada para a poboación de estudo.

TEMA 6: MATRIZ DE CALCULO	Introdución dos resultados das proxeccións de cada compoñente demográfico, nun arquivo coa matriz de cálculo para a proxección da poboación inicial. Proxección da poboación inicial, por saltos quinquenales. Obtención das poboacións por sexo e idade, os nacementos, as defuncións e os migrantes, para cada salto do período proxectado.
TEMA 7: ANÁLISE DE RESULTADOS	Elaboración de táboas e gráficos de series temporais que resuman os resultados. Elaboración de gráficos de pirámides de poboación. Avaliación do crecemento do volume e dos cambios na estrutura da poboación. Conclusións sobre a situación proxectada no primeiro escenario e dos efectos que causaría seguir a súa tendencia.
TEMA 8: PROPOSTA DUN SEGUNDO ESCENARIO	Proposta de cambios na evolución do/as variables demográficas que poidan incidir nos efectos analizados no escenario proxectado. Proposta de políticas que incidan nas tendencias das variables, encamiñadas a producir os cambios buscados. Proxección do/os indicadores de/as variables demográficas que vai modificar. Proxección da segunda fase e análise dos resultados. Comparación dos cambios con respecto ao primeiro escenario e valoración da eficacia e viabilidade da proposta.

Planning				
Methodologies / tests	Competencies	Ordinary class hours	Student's personal work hours	Total hours
Guest lecture / keynote speech	A4 A8 A32 B7 B13 B25 B27 C3 C6	12	0	12
Workbook	A4 B6 B13 B25 B27	2	10	12
ICT practicals	A4 A14 A17 B1 B2 B5 B7 C3	28	34.5	62.5
Student portfolio	A4 A8 A32 B3 B6 B13 B25 B27 C6	0	20	20
Objective test	A4 B3 B6 B27 C6	2	0	2
Personalized attention		4	0	4
(*)The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.				

Methodologies	
Methodologies	Description
Guest lecture / keynote speech	Sesións nas que o profesor aborda os diferentes contidos do temario, explicando as particularidades de cada parte do temario da materia.
Workbook	Bibliografía básica recomendada. Lecturas específicas de cada tema subidas á plataforma moodle. Presentación e defensa, en clase, dunha das lecturas.
ICT practicals	Acceso a Bases de Datos do INE e obtención dos datos válidos para a poboación de estudo asignada. Comprensión e automatización dos ficheiros de cálculo entregados polo profesor (software específico para proxeccións demográficas). Proxección dos indicadores de cada variable demográfica. Elaboración de táboas e gráficos que sinteticen os resultados obtidos.

Student portfolio	Conxunto dos resultados obtidos en cada práctica, referidos á poboación de estudo asignada a cada alumno. Elaboración de táboas sínteses e de gráficos de evolución. Elaboración de pirámides de poboación. Análise dos resultados. Elaboración de táboas de sínteses de resultados. Propostas alternativas e de políticas sociais. Comparación dos dous escenarios elaborados durante o curso. Conclusións da inercia demográfica da poboación de estudo, dos seus efectos e suxestión de posibles alternativas.
Objective test	Convocatorias oficiais e alumnos a tempo parcial. Neste exame deben presentarse os alumnos que non asisten a clase e non avaliados a través da súa portafolio.

Personalized attention

Methodologies	Description
Student portfolio ICT practicals	Durante as prácticas cada alumno realizará a proxección dunha poboación distinta, polo que o seguimento e asesoramento será de forma individualizada. A atención personalizada incorporará ademais tutorías, previa solicitude de cita por email, para solucionar dúbidas e/ou problemas que xurdan durante a realización das prácticas de laboratorio, ou da interpretación e/ou valoración dos resultados. Os alumnos con dedicación a tempo parcial deberán poñerse en contacto co profesor para acordar as sesións de tutorías necesarias para realizar os traballos da materia.

Assessment

Methodologies	Competencies	Description	Qualification
Workbook	A4 B6 B13 B25 B27	Aproveitamento das lecturas realizadas nos comentarios incorporados ao portafolio. Presentación en clase dunha das lecturas (de carácter voluntario).	10
Objective test	A4 B3 B6 B27 C6	Exame correspondente ás convocatorias oficiais coa totalidade do temario. A este exame SÓ deberanse presentar os alumnos non asistentes a clase e non avaliados a través da súa portafolio	50
Student portfolio	A4 A8 A32 B3 B6 B13 B25 B27 C6	Resultados dos exercicios practicados no laboratorio de informática cos datos da poboación de estudo asignada a cada alumno. Capacidade de análise dos resultados. De elaboración de táboas sínteses e de gráficos de evolución. E de elaboración de pirámides de poboación. Competencia para a valoración da inercia demográfica da poboación de estudo e proposta de políticas sociais que incidan nos indicadores demográficos. Competencia na elaboración, redacción e presentación dun Informe técnico final, cos resultados do traballo realizado durante o curso.	30
ICT practicals	A4 A14 A17 B1 B2 B5 B7 C3	Capacidade de creación e aproveitamento de táboas e gráficos de síntesis. Capacidade para localizar, acceder e explotar os datos estatísticos de base. Competencia para a utilización dos ficheros cos procedementos para realizar os cálculos implicados nas proxeccións de poboación. Capacidade de creación e aproveitamento de táboas e gráficos de sínteses.	10

Assessment comments

Hai dous sistemas de avaliación.

ALUMNOS PRESENCIAIS: Os alumnos que sigan o curso de maneira presencial serán avaliados de maneira continua pola realización das prácticas e a entrega de informes. As lecturas, as prácticas e o portafolio representarán o 100% da súa nota.

NON ASISTENTES: Os alumnos que non asistan a clase serán avaliados mediante un exame (proba obxectiva) na data indicada pola convocatoria oficial correspondente.

Os alumnos con dedicación a tempo parcial deberán poñerse en contacto co profesor para acordar as sesións de tutorías necesarias para realizar os traballos da materia.

Sources of information

Basic	- (). . BÁSICA.- Cabré Pla, Anna. 2007. ¿Cuatro aproximaciones explicativas a las tendencias de nupcialidad y fecundidad?, en; CABRÉ, Anna (dir.) La constitución familiar en España. Bilbao: Fundación BBVA, pp. 17-40- Izquierdo Escribano, A. (ed.), 2006. Demografía de los extranjeros: incidencia en el crecimiento de la población. Bilbao: Fundación BBVA.- Leal Maldonado, J.L. (Coord). 2004. Informe sobre la situación demográfica en España. Madrid. Ed. Fundación Fernando Abril Martorell.- Leal Maldonado, J.L. y Fernández Cordón, J.A. (Coord). 2006. Análisis territorial de la demografía española. Madrid: Fundación Fernando Abril Martorell.- Navarro, Vicenc (Coordinador). 2004. El Estado de Bienestar en España. Madrid. Ed. Tecnos.- Preston, S.H. 2000. Demography. Measuring and Modeling Population Processes. Oxford: Blackwell.- Vallin, J. 1995. La población mundial. Madrid: Alianza.. Vinuesa, J.; Zamora, F.; Génova, R.; Serrano, P.; y Recaño, J. 1994. Demografía. Análisis y Proyecciones. Madrid, Ed. Síntesis.- Vinuesa, Julio y Puga, Dolores (ed.). 2007. Técnicas y ejercicios de Demografía. Madrid. Ed. Instituto Nacional de Estadística.. VV.AA. 2001. Las claves demográficas del futuro de España. Madrid. Ed. Fundación Cánovas del Castillo. Colección VENTIUNO.. VV.AA. 2005. Revista ¿Papeles de Economía Española. Nº 104. Transformación demográfica raíces y consecuencias.. VV.AA. 2011. El futuro de la Población. Revista de Información Estadística y Cartográfica de Andalucía. Nº 1. Sevilla. Ed. Junta de Andalucía.. VV.AA. 2012. El reto demográfico de Galicia. Santiago de Compostela. Ed. Xunta de Galicia - Willekens, Frank J. 1990. "El componente de migración en los modelos multirregionales de proyección demográfica". Holanda. Ed. Netherlands Interuniversity Demographic Institute
Complementary	

Recommendations

Subjects that it is recommended to have taken before

Theory and history of the population/615G01107

Demographic analysis/615G01301

Subjects that are recommended to be taken simultaneously

Globalization, Environment and Population/615G01409

Sociology of Migration/615G01410

Subjects that continue the syllabus

Other comments

(*)The teaching guide is the document in which the URV publishes the information about all its courses. It is a public document and cannot be modified. Only in exceptional cases can it be revised by the competent agent or duly revised so that it is in line with current legislation.